

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Program obrazovanja odraslih:
Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje

„Pratiteljice – uvod, povijest, kompetencije, iskustva”

Milena Logožar, Škola za primalje

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ishodi učenja programa

- Po završetku programa sudionici će moći:
 - objasniti fiziologiju trudnoće, porođaja i babinja
 - opisati patologiju trudnoće, porođaja i babinja
 - isplanirati intervencije u skladu sa svojim kompetencijama koje će koristiti u radu s trudnicom, rodiljom, babinjačom i novorođenčecom
 - primijeniti usvojeno znanje u skladu sa svojim kompetencijama u radu s trudnicom, rodiljom, babinjačom i novorođenčecom

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Sadržaj programa

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

1. Tko su Pratiteljice kroz trudnoću, porođaj i babinje? Povijesni osvrt na Doule
2. Općenito o trudnoći i uloga Pratiteljice
3. Fiziološke i psihološke promjene u trudnoći kroz tromjesečja i uloga Pratiteljice
4. Porođaj i uloga Pratiteljice
5. Porođaj u posebnim uvjetima
6. Babinje i uloga Pratiteljice
7. Komplikacije u trudnoći, porođaju i babinju i uloga Pratiteljice
8. Pružanje podrške ženi kod gubitka trudnoće i neplodnosti i uloga Pratiteljice

Ishodi učenja

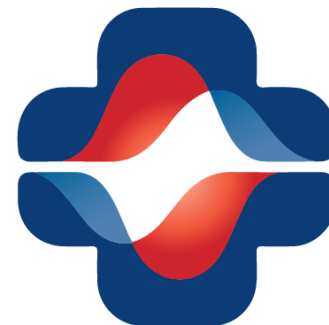
- Po završetku nastavne cjeline sudionici će moći:
 - opisati tko su pratiteljice tijekom trudnoće, porođaja i babinja
 - opisati povijest primaljstva i doula
 - objasniti kompetencije pratiteljice tijekom trudnoće, porođaja i babinja.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Sadržaj teme

1. Ishodi učenja programa
2. Ishodi učenja nastavne cjeline
3. Sadržaj programa
4. Sadržaj teme
5. Uvod
6. Tko je Doula - Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje?
7. Povijest primaljstva – Doula/Pratiteljica
8. Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja
9. Literatura

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uvod

- Cilj ovog programa je dobra edukacija Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje
- Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje će kroz steknute kompetencije omogućiti trudnicama i njezinim partnerima/partnericama da kroz trudnoću, porođaj i babinje prođu sa što manje straha, a više znanja i samopouzdanja
- Pružiti im emocionalnu, informativnu i fizičku pomoć i potporu kroz sve periode trudnoće, a ponajviše nakon nje
- Pomoći im u kućanstvu i brizi oko novorođenog djeteta

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Tko je Doula - Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje? (1)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Doula dolazi od grčke riječi i znači „ona koja služi ženu“
- Prvi je put upotrijebljena u knjizi Dane Raphael „Breastfeeding: The Tender Gift“, 1973. kako bi imenovala iskusne majke koje su pomagale mladim majkama oko dojenja i brige o novorođenčadi
- Doula/Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj, babinje je educirana i iskusna profesionalka koja pruža kontinuiranu fizičku, emocionalnu i informativnu podršku ženi prije, tijekom poroda, nakon poroda te tijekom razdoblja babinja
- Upoznaje svoju klijenticu sa svim informacijama koje se dotiču rađanja i ranih dana majčinstva

Tko je Doula - Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje? (2)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- vodi trudnicu kroz emotivni proces transformacije u majku
- pomaže roditelji da tijekom poroda prima i razumije informacije, ravnopravno komunicira s osobljem kako bi mogla donijeti pravu odluku
- može davati prijedloge za unaprijeđenje trudova i pomoći u opuštanju, masaži, promjeni položaja i ostalim tehnikama olakšavanja trudova
- može pomoći ženi i njenom partneru kroz cijeli proces rađanja, biti zagovornik para lako
- Pratiteljice se ne bave medicinskom stranom poroda kao primalje

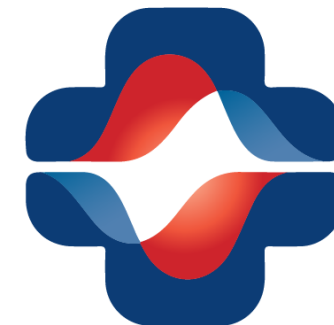
Tko je Doula - Pratiteljica kroz trudnoću, porođaj i babinje? (3)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Pratiteljica ne nadomješta partnera, omogućuje da se partner opusti, da bude sto posto prisutan za svoju partnericu bez da brine oko pojedinosti
- Pratiteljica je nezavisna, sama je svoj poslodavac koju angažira buduća majka
- Na samom početku suradnje dolazi do upoznavanje buduće majke i Pratiteljice
- Susreti s Pratiteljicom oblikuju se prema ženinim potrebama, a uključuju edukaciju o tijelu tijekom trudnoće i poroda, psihičku pripremu, plan poroda i babinja
- Tijekom trudnoće buduća majka i Pratiteljica su u kontaktu

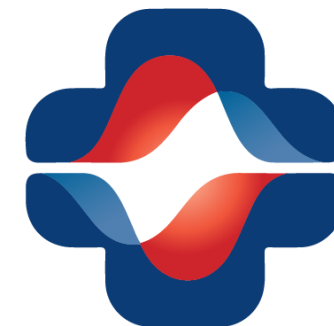
Povijest primaljstva i Pratiteljica (1)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Primaljstvo jedna je od najstarijih medicinskih stru
- **Antika** – Hipokrat, Sokratova majka Fenarete, Soran iz Efeza, Elija Sotera – spomenik primalji U Vranjicu kod Solina
- **Srednji vijek** – Arapi (Avicena), Europa – primaljstvo na niskoj razini, Dubrovnik – primalje Kuša i E. Škrobotica
- **16. stoljeće** – Regensburški pravilnik
- Prvo rodilište i prva europska primaljska škola u Parizu – Hotel Dieu
- **18. stoljeće** – Liječnik I. K. Language – izdaje prvi primaljski udžbenik

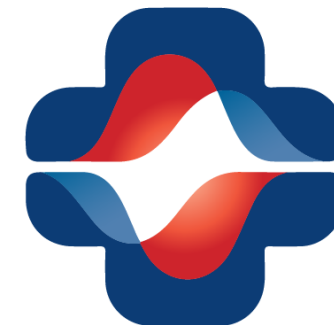
Povijest primaljstva i Pratiteljica (2)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- **1786 g.** osnovana je prva primaljska škola u Rijeci
(djelovala je samo godinu dana)
- **1821 g.** osnovana ja primaljska škola u Zadru
- **1876 g.** osnovano je Kraljevsko primaljsko učilište u Zagrebu
(obrazovanje traje od 5mj do 4 godine)
- **1991 g.** osnovana je srednja Škola za primalje u Zagrebu
- **2011 g.** na Medicinskom fakultetu u Rijeci pokrenut je preddiplomski stručni studij primaljstva

Povijest primaljstva i Pratiteljica (3)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Žene su oduvijek rađale u prisutnosti druge žene (iskusna roditelja, majka, baka ili članica obitelji iz čega se kroz povijest razvilo primaljstvo)
- Primalje u rodilištima nemaju mogućnost posvetiti se samo jednoj roditelji što je dovelo do pojave Doula/Pratiteljica
- Tijekom 70-ih godina prošlog stoljeća počeo se istraživati utjecaj podrške žene ženi na iskustvo porođaja
- Žene laici pomogle su roditeljama da budu smirenije i sigurnije u sebe te je smanjena potreba za različitim medicinskim intervencijama i carskim rezom
- Danas su Doule/Pratiteljice educirane profesionalke
- DONA International je najveća i najstarija institucija koja pod svojim registrom okuplja i certificira Doule, a trenutno ih broje preko 7000
- U Hrvatskoj je 2013. godine osnovana Hrvatska udruga doula (HUD) koja broji oko 30 članica Doula iz cijele Hrvatske

Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja (1)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- Primalja – formalno obrazovanje, Pratiteljica – neformalno obrazovanje
- glavna zadaća pratiteljice je pružanje podrške trudnici, ali i drugim članovima obitelji
- sastanak s trudnicom/parom nekoliko puta prije termina porođaja kako bi se međusobno upoznali
- odgovaranje na pitanja i nedoumice vezane uz trudnoću
- praćenje trudnoće, ali ne s medicinskog aspekta
- savjetovanje ako dolazi do problema tijekom trudnoće u okviru svojih kompetencija

Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja (2)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- informiranje o svim pravima i obvezama
- podrška u pripremi svega što je potrebno za porođaj, dolazak bebe i period nakon povratka iz rodilišta
- dolazak na porođaj
- podrška prilikom porođaja afirmativnim razgovorom, masažom, pritiscima, savjetima o položaju, tehnikama disanja i drugim alternativnim načinima opuštanja i ublažavanja bolova
- ostanak s trudnicom i obitelji određeno vrijeme nakon porođaja
- podrška pri prvom podoju
- posjet obitelji tijekom razdoblja babinja

Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja (3)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- **Suradnja pratiteljice i roditelje donosi brojne prednosti pri porođaju;**
- manje negativnih osjećaja i strahova oko i tijekom porođaja
- skraćuje se vrijeme trudova
- smanjuje se mogućnost komplikacija
- potreba za carskim rezom smanjuje se čak za 40 posto
- smanjuje se potreba za vakuumom i forcepsom
- smanjuje se potreba za infuzijom Syntocinona
- smanjuje se potreba za lijekovima protiv bolova
- roditelji ulijeva mir i roditeljsko samopouzdanje

Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja (4)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- **Zadaci Porođajne pratiteljice:**
- susreti s trudnicom
- upoznavanje sa željama i preferencijama trudnice
- razgovor i rješavanje potencijalnih problema
- informiranje
- dolazak na poziv trudnice u periodu oko pet tjedana prije termina
- prisustvo na porođaju
- ostanak uz obitelj nakon porođaja
- jedan posjet obitelji tijekom babinja

Kompetencije Doula – Pratiteljica tijekom trudnoće, porođaja i babinja (5)

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- **Zadaci Postpartum pratiteljice:**
- pomaže s uspostavom dojenja
- pomaže u brizi oko bebe
- pomaže u pripremi toplih i hranjivih obroka za majku i obitelj
- pomaže u kućanskim poslovima
- pomaže u fizičkom oporavku od porođaja
- najznačajnija uloga postpartum doule/pratiteljice je psihička potpora koja osnažuje ženu u tom osjetljivom postporođajnom razdoblju, čime se smanjuje i rizik za postporođajnu depresiju

Praktična nastava

- Koja su moja iskustva iz trudnoće, porođaja i babinja i tko mi je pomagao?
- Seminarski rad: „Što očekujem od ove edukacije?”

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Literatura

1. Habek D. Povijest medicine. Zagreb. Medicinska naklada; 2015.
2. Kuljak Ž. Primaljsko zakonodavstvo kroz povijest. Zagreb: Završni rad; 2011.
3. Kunina B. i sur. Moja trudnoća. Sveobuhvatni priručnik za trudnoću, porod i babinje. Zagreb: 24 sata d.o.o.; 2014.
4. Gaskin I. M. Prirodan porođaj. Zagreb: Mozaik knjiga; 2003.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska